

Nr 81.

Av herr **Johansson, Johan Peter**, *angående avgiften för leverans av vatten från Östersunds hospitals vattenverk till Hornsbergs municipalsamhälle m. m.*

Innan Östersunds hospital anlades, hämtade Hornsbergs municipalsamhälle sitt behov av vatten ur sjön vid Östersundet. Sedan hospitalet utdragit sina kloakledningar i samma sund, förorenades vattnet så, att det icke kunde användas för hushållsändamål. För att gottgöra det obehag, som härigenom vållades samhället, medgav kungl. medicinalstyrelsen, att Hornsberg skulle få sitt vattenbehov genom hospitalets vattenverk. Detta medgivande förorsakade icke staten några extra kostnader ifråga om anläggning, emedan vattenverket hade tillräcklig kapacitet för att förse även Hornsberg med vatten. En ångpump, som troligen i varje fall hade behövts för hospitalets egen räkning, insattes år 1923 till ett pris av cirka 13,500 kronor, vartill Hornsberg bidrog med 5,000 kronor.

Råvattnet ansågs då vara så rent, att det kunde användas utan filtrering. I det avtal som upprättades mellan kungl. medicinalstyrelsen och Hornsbergs municipalsamhälle, sattes priset till 10 öre per kubikmeter, varjämte det bestämdes, att detta pris skulle höjas i förhållande till de ökade kostnaderna för staten, om reningsverk anlades. Då detta nu skett, har vattenavgiften enligt Kungl. Maj:ts beslut den 31 juli 1925 höjts med 14.5 öre — utgörande amortering av anläggningskostnaderna under 15 år — till 24.5 öre per kubikmeter från och med ingången av år 1925.

Municipalsamhällets övriga kostnader, ränta och amortering å vattenledningen, belöper sig till 40.1 öre per kubikmeter.

Vid bestämmandet av den vattenavgift, Hornsberg skulle betala till Östersunds hospital, utgick man ifrån självkostnadspriset. Avsikten har varit att samhället skulle betala de merkostnader, som uppstå till följd av denna vattenleverans, men icke att det skulle betala statens anläggningskostnader eller bereda staten vinst på ett litet skattetyngt samhälles bekostnad, som hellre rättvisligen borde i någon mån få ersättning för att det genom hospitalets kloaker fått sina vattentag i Storsjön till oanvändbarhet förorenade.

Denna merkostnad består endast i elektrisk energi för vattnets uppumpning och rening samt åtgången av smörjoljor för 2 timmars pumpning dagligen. Alla övriga utgifter har hospitalet oberoende av vattenleveransen till Hornsberg. Amortering och slitage å pump bör ej medräknas, därför att samhället betalt sin andel i densamma.

Vid den kostnadsberäkning, som med ledning av maskinverkets journaler gjorts för driftsåret 1 juli 1924—1 juli 1925, har kostnaden för elektrisk- och ångkraft för uppumpning av vatten, först till reningsverket och sedan till Hornsbergs vattencistern, gått till 5.15 öre per kubikmeter och för filtrering och ozonisering, enligt professor C. Rosanders beräkning, till 3.04 öre per kubikmeter samt förbrukningsartiklar, tillsyn, underhåll och oförutsedda kostnader, enligt ingenjör J. Bergströms beräkning, 1.5 öre, summa 9.69 öre per kubikmeter.

Såväl Kungl. Maj:t som kungl. medicinalstyrelsen ha på grund av riksdagens beslut i samband med reningsverkets anläggande ansett sig förhindrade att vidtaga någon ändring i det fastställda priset.

För att undgå den våldsamma stegring av vattenpriset, som inträdde efter reningsverkets anläggande, har municipiet under föregående år tagit större delen av sitt vattenbehov ur ett par källor. Detta vatten är emellertid mycket kalkhaltigt men kommer icke upp högre i pris än 3 öre per kubikmeter. För att skaffa sig användbart sjövattnet har samhället för avsikt, såvida ändring av det fastställda priset ej kan vinnas, att utbygga sitt vattenledningsnät förbi hospitalets ägor till Storsjön. Genom denna åtgärd skulle Hornsberg kunna skaffa sig filtrerat och gott sjövattnet till ett pris av cirka 7 öre per kubikmeter. Enligt det mellan kungl. medicinalstyrelsen och Hornsberg ingångna avtalet är samhället oförhindrat att när som helst upphöra med inköp av vatten från hospitalet. Pumparna vid hospitalets vattenverk arbeta nu 6 timmar per dygn, därav 4 timmar för hospitalets och 2 timmar för Hornsbergs räkning. Den inkomst hospitalet haft för vattenleveransen till Hornsberg efter 10 öre per kubikmeter har uppgått till 5,000 à 6,000 kronor per år. Tvingas samhället att bygga eget vattenintag försvinner denna inkomst för staten utan att motsvarande sänkning av utgifterna kan förväntas inträda.

Kostnaderna för den förlängning av intagsledningen, som vållats av staten genom hospitalsanläggningen, torde belöpa sig till omkring 70,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får jag alternativt yrka,

att riksdagen ville besluta, att staten antingen levererar avtalad mängd vatten till Hornsberg från Östersunds hospital till ett pris av 10 öre per kubikmeter med retroaktiv verkan från den 1 januari 1925

eller ock ersätter samhället de merkostnader för intagningsledningens förlängning, som vållats genom hospitalets anläggning vid Öhne.

Stockholm den 21 januari 1927.

J. P. Johansson.